

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal v senátě složeném z předsedy JUDr. Martina Zelenky a soudců JUDr. Jaroslavy Maternové a JUDr. Alexandry Novákové ve veřejném zasedání konaném dne 8. září 2009 odvolání obžalovaného [jméno] [příjmení], [datum narození], proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 26. června 2009 č.j. 54 T 1/2009 – 1009 a rozhodl

takto:

Podle § 258 odst. 1 písm. d), odst. 2 tr.ř. se z podnětu podaného odvolání napadený rozsudek částečně zrušuje, a to ve výroku o trestu a náhradě škody.

Podle § 259 odst. 3 tr.ř. se znovu rozhoduje tak, že se obžalovaný [jméno] [příjmení] odsuzuje podle § 219 odst. 2 tr.zák. za použití §§ 29 odst. 2 a 35 odst. 1 tr.zák. k výjimečnému úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 24 let a 4 měsíců.

Podle § 39a odst. 2 písm.d) tr.zák. se pro výkon uloženého trestu zařazuje do věznice se zvýšenou ostrahou.

Podle § 228 odst. 1 tr. ř. je obžalovaný povinen uhradit poškozené Všeobecné zdravotní pojišťovně ČR, se sídlem Praha 3, Orlická 4/2020, škodu ve výši 277.008 Kč.

Odůvodnění:

Napadeným rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 26.6.2009 sp.zn. 54 T 1/2009 byl obžalovaný [jméno] [příjmení] uznán vinným ad 1) trestným činem vraždy podle § 219 odst. 1, odst. 2 písm. a), b), h) tr.zák., dílem dokonaným, dílem ve stadiu pokusu podle § 8 odst. 1 tr. zák. a ad 2) trestným činem nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) tr. zák., za což byl odsouzen podle § 219 odst. 2 tr.zák. za použití § 35 odst. 1 tr. zák. a § 29 odst. 1, odst. 2 tr.zák. k výjimečnému trestu odnětí svobody v trvání dvaceti pěti roků, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 2 písm.d) tr.zák. zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou. Podle § 228 odst. 1 tr.ř. byl

obžalovaný uznán povinným uhradit poškozené Všeobecné zdravotní pojišťovně ČR se sídlem Praha 3, Orlická 4/2020 škodu ve výši xanon-138x.

Podle skutkových zjištění krajského soudu se měl obžalovaný dopustit uvedených trestných činů tím, že ad 1), v Kamenickém Šenově poté, co pojal úmysl usmrtit rodiče ml. [jméno] [příjmení], [datum narození], aby jim nemohli nadále zakazovat pokračování jejich mileneckého vztahu, vyzbrojil se za tímto účelem nožem a těžkou mačetou o délce nejméně 60 cm a šíře čepele nejméně 15 cm, pro kterou si v předvečer dojel do Nového Oldřichova, a dne 17.2.2008 mezi 08.30 – 09.00 hod využil situace, kdy [anonymizováno] matka [jméno] [příjmení], [datum narození], otevřela po zabouchání [jméno] na okno kuchyně vstupní dveře zadního vchodu, a vnikl do rodinného domku [adresa] v ulici [ulice], kde bezprostředně poté v předsíni v přízemí přinesenou mačetou v úmyslu usmrtit zasadil velkou intenzitou poškozené [jméno] [příjmení] 8 sečných ran do obličejové i vlasaté části hlavy, z nichž některé pronikaly do dutiny lebni a jedna procházela pravým očním bulbem, čímž došlo k jeho ztrátě a dále k zakrvácení lebni dutiny a ke zhmoždění mozku, v důsledku čehož se poškozená od té doby nacházela v hlubokém bezvědomí charakteru vigilního komatu a dne 28.3.2008 vlivem kardiopulmonálního selhání při stavu po utrpení zlomenin lebky se zhmožděním mozkové tkáně a oboustranné bronchopneumonie v příčinné souvislosti s utrpeným zraněním zemřela, poté obžalovaný pokračoval do obývacího pokoje, kde v úmyslu usmrtit stejnou mačetou napadl opakovanými údery vedenými velkou silou zejména do oblasti hlavy i poškozeného [jméno] [příjmení], [datum narození], čímž mu způsobil 12 sečných ran v oblasti hlavy různé hloubky porušujících i skelet obličejových kostí s tříštivými zlomeninami nosních kůstek, čelistně lícního komplexu oboustranně a tříštivou zlomeninou sečného charakteru hodní čelisti s uvolněním předních zubů horní čelisti, sečné rány v pravé spánkové temenní a temeno-týlní krajině s porušením kostí kalvy charakteru vpáčené zlomeniny a porušením celistvosti tvrdé pleny mozkové v pravé temenní oblasti s podpavoučnicovým krevním výronem na konvexitě pravé mozkové hemisféry a s ložiskem zhmoždění povrchových struktur pravé mozkové polokoule velikosti 15 x 15 mm, drobnou vpáčenou zlomeninou zevní části levé přední jámy lebni, hlubokou šikmo probíhající sečnou ránu na levé polovině krku obnažující podkoží, velké cévy se známkami porušení hluboké krční struktury délky 95 mm šíře 25 mm přetínající krční svaly s přerušením krčního cévního svazku, totálním přerušením jugulární žíly i společné krční tepny, sečným poraněním těla páteře krčního obratle a zlomeninou levého velkého rohu štítné chrupavky, a dále sečnou ránu na hřbetu základního článku druhého prstu a středního článku třetího prstu pravé ruky a sečnou ránu na ploše pravé nohy, kdy poškozený v důsledku vykrvácení při přerušení velkých cév na levé straně krku popsaným zraněním na místě podlehl a dále napadl shodnou mačetou v úmyslu usmrtit i jejich syna [jméno] [příjmení], [datum narození], kterého vzbudil křik otce, proto seběhl z 1. patra do přízemí domku, kde na něho již obžalovaný cíhal pod schodištěm a nečekaně mu zezadu zasadil ránu mačetou do hlavy, a přestože se poškozený snažil bránit údery pěstí, hozením stolku a nožů, které se mu v průběhu potyčky podařilo vzít v kuchyni, po obžalovaném, ten jej přesto mačetou zasáhl zejména do oblasti hlavy ještě několikrát a v kotelně, když mu poškozený držel ruku s mačetou, obžalovaný ještě vytáhl z kapsy nůž a 2x poškozeného bodl do zad v oblasti levé a pravé lopatky, nato se poškozenému podařilo jej odstrčit a utéct zpět do 1. patra, kde si vzal na svou obranu dřevěnou baseballovou pálku a poté, aniž by obžalovaného ještě spatřil, vyběhl z domu ven pro pomoc, když v důsledku napadení utrpěl 5 sečných ran délky 10 – 12 cm v oblasti temene hlavy zasahujících do podkoží do hloubky 1 – 2 cm, ostrou ránu na bradě vpravo, vícečetné škrábovitě oděrky na krku a obličejí více vpravo, sečnou ránu na levém předloktí a na levém bérce zasahující do podkoží a psychotrauma s pracovní neschopností do 9.4.2008, když jen náhodou nedošlo i v důsledku aktivní obrany poškozeného ke smrtelnému následku“, a ad 2), v Kamenickém Šenově i jinde jako dlouhodobý uživatel marihuany a pervitinu v době od přesně nezjištěného dne počátku roku 2000 do 16.2.2008 nabídl, daroval či prodal ve formě sušené rostliny přesněji nezjištěné množství omamné látky marihuany obsahující látku THC uvedenou v příloze č. 3 Zák. č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, a ke šňupání i

nitrožilní aplikaci přesně nezjištěné množství psychotropní látky metamfetamin, zv. pervitin, tedy látku uvedenou v příloze č. 4 Zák. č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, a to: a) od počátku roku 2000 do 11.2.2008 pravidelně v četných případech zdarma [jméno] [příjmení], [datum narození], celkem nejméně 2 kg marihuany, ze které si jmenovaný balil cigarety a tyto vykouřil, b) od počátku roku 2005 do počátku měsíce února 2008 také v četných případech [jméno] [příjmení], [datum narození], blíže neurčené množství marihuany, za kterou zaplatil celkovou částku ve výši nejméně 15.000 Kč a ze které si jmenovaný balil cigarety a tyto vykouřil, c) od měsíce září o konce roku 2006 nejméně v 5ti případech zdarma přesně nezjištěné množství marihuany na ubalení cca 100 ks cigaret ml. [jméno] [příjmení], [datum narození], přestože věděl, že jí dosud nebylo 18 let, a dále v době od 11.2 do 14.2.2008 za poskytnutí noclehu jí nabízel dávku pervitinu k nitrožilní aplikaci, což odmítla, později jí však poskytl přesně nezjištěné množství pervitinu ke šňupání, který jmenovaná užila vdechnutím nosem, d) od konce měsíce ledna 2008 do 16.2.2008 nejméně v 9ti případech zdarma nitrožilně aplikoval přesně nezjištěné množství pervitinu ml. [jméno] [příjmení], [datum narození] a dále jí poskytl k vykouření přesně nezjištěné množství marihuany ve formě 20 cigaret, ačkoli věděl, že jí dosud nebylo 18 let.“

Proti tomuto rozsudku, a to do všech výroků, podal ihned po jeho vyhlášení obžalovaný [jméno] [příjmení] odvolání, které posléze samostatně i prostřednictvím svého obhájce písemně odůvodnil.

V opravném prostředku vyhotoveném obhájcem odvolatel namítl, že nalézací soud nezjistil skutkový stav věci tak, jak mu to ukládá ustanovení § 2 odst. 6 tr. ř., a že napadený rozsudek neodpovídá zásadám stanoveným v § 125 odst. 1 tr. ř. Po detailní interpretaci své procesní výpovědi poukázal na řadu rozporů ve výpovědi svědka [jméno] [příjmení]. Předně zmínil, že pokud jmenovaného podle jeho svědectví měl napadnout mačetou zezadu do hlavy, byl by tento svědek s největší pravděpodobností mrtev již po první ráně. Další zvláštností zůstává, že by si [jméno] [příjmení] nevšiml chroptící matky ležící v oblasti kotelny. Tvzení svědka o použití 4 nožů na svoji obranu neodpovídá počtu nožů nalezených na místě činu. Výpověď [jméno] [příjmení] je tak absolutně nevěrohodná, obžalovaný má za to, že tento svědek si vše vymyslel, přičemž motivem jeho jednání byly rozpory s rodiči, potřeba peněz na automaty a užívání drog. Stejně nevěrohodná je i výpověď svědkyně [jméno] [příjmení]. Jmenovaná uvedla, že měla s obžalovaným užívat drogy, což však příslušné odborné vyjádření vyloučilo. Dalším rozporem je její tvrzení o útěku z místa činu, kdy je logické, že pokud by uslyšela výkřik své matky, musela by se jít podívat, co se jí stalo, a nikoliv tam matku nechat o samotě s obžalovaným. Ve své prvotní výpovědi svědkyně neuvedla, že obžalovaný měl po činu schovávat mačetu, ani že měl zabít její rodiče. Tyto informace se objevují až v její druhé výpovědi, nicméně mačeta ani mobilní telefon nebyly při prověrce této druhé výpovědi nalezeny. Otázkou zůstává, kdo mohl mít zájem na tom, aby corpus delicti byl z místa úschovy odklizen. Nalézací soud opomněl, že u trestného činu vraždy chybí motiv, neboť to, že se obžalovaný nemohl smířit s přístupem rodičů svědkyně [jméno] [příjmení] k jejich partnerství, že delší dobu plánoval jejich zabití a že si kvůli tomu nabrousil mačetu, nebylo žádnou svědeckou výpovědí prokázáno. Tyto spekulace byly vyvráceny m.j. i výpovědí matky obžalovaného, která potvrdila, že se na začátku vztahu obžalovaného a svědkyně [jméno] [příjmení] sešli všichni v domě [anonymizováno], kde zemřelý [jméno] [příjmení] uvedl, že obžalovaný není ten pravý pro [jméno], nicméně že vztahu nebude bránit, pokud bude [jméno] chodit do školy. Znalci z odvětví soudního lékařství nebyli schopni ve svých posudcích uvést, jakým mechanismem byl útok proti poškozeným [jméno] a [jméno] [příjmení] veden, takže ani tento důkaz nevypovídá v neprospěch obžalovaného. Nedůvodným je i přístup soudu prvního stupně k hodnocení výpovědi svědka [příjmení]. Výpisy z provozu dotčených mobilních telefonů nepotvrdily to, že z nich volal obžalovaný. Zajištěné mikina a slipy nejsou vlastnictvím obžalovaného, ohledání místa činu nebylo provedeno řádně, neboť nebyly zajištěny žádné relevantní stopy. Krajský soud nevzal v úvahu výpovědi svědků [příjmení], [příjmení], [příjmení], [ulice], [příjmení], [anonymizováno], [příjmení] a [příjmení], kteří potvrdili, že

obžalovaný není násilnické povahy a že podle nich by se projednávaného činu nedopustil. Svědek [příjmení] uvedl, že mu [jméno] [příjmení] říkala, že by bylo lepší, kdyby rodiče nebyli. Domníval se, že poměry v rodině jsou v pohodě, byla to však „habaďůra“ a měli v tom prsty její pěstouni – rodiče. Za nevěrohodné považuje odvolatel i znalecké posudky z odvětví psychologie a psychiatrie, když v tomto směru navrhuje vypracovat posudky ústavní. Dotčené znalkyně vůbec nehodnotí výpovědi shora uvedených svědků a své závěry formují jen na základě toho, co se dočetli ve spise. To se týká i posudku znalce [příjmení] Krajský soud pochybil, pokud na základě návrhu obhajoby nedoplnil dokazování výsledkem kpt. [příjmení], psychologickými znaleckými posudky na [jméno] a [jméno] [příjmení] a soudně lékařským posudkem k mechanismu vzniku zranění [jméno] [příjmení] ml. Pokud jde o vinu pod bodem 2), obžalovaný se tohoto jednání nedopustil. Krajskému soudu se žádným způsobem, kromě výsledku svědků [příjmení], [příjmení], [anonymizováno] a [příjmení] nepodařilo prokázat opak. Jestliže obžalovaný nespáchal ani jeden z předmětných činů, nemohla mu být uložena ani povinnost k náhradě škody. Závěrem odvolatel navrhl, aby Vrchní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil Krajskému soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci k novému projednání a rozhodnutí.

Ve vlastnoručně vypracovaném odvolání obžalovaný požádal o provedení rekonstrukce činu, na základě které lze vyloučit vzniklé alternativy při trestním řízení o subjektivní i objektivní stránce jeho skutečného jednání.

Vrchní soud v Praze z podnětu podaného odvolání přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, přihlédl přitom i k vadám, které nebyly odvoláním vytýkány, a dospěl k následujícím závěrům.

V řízení, které předcházelo napadenému rozsudku, byly provedeny řádným způsobem veškeré důkazy významné pro objasnění skutečného stavu věci při dodržení všech zákonných ustanovení, jimiž se má zabezpečit právo obžalovaného na řádnou obhajobu. Provedené dokazování je proto úplné a řízení předcházející napadenému rozsudku nevykazuje takové procesní vady, na něž by bylo nutno reagovat postupem podle § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř.

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci vedl dokazování způsobem a v rozsahu předpokládanými v ustanovení § 2 odst. 5 tr. ř., když důsledně postupoval tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a při svém rozhodování z takto zjištěného stavu správně vycházel. K důkazním návrhům obžalovaného uplatněným před soudem prvního stupně i v řízení odvolacím považuje Vrchní soud v Praze za potřebné uvést, že rozsah dokazování, není bezbřehý, ale je limitován zjištěním skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Rozměňování dokazování navrhováním a prováděním dalších důkazů, které se podstaty věci dotýkají jen okrajově resp. které v dané věci stěžejní otázky nejsou s to vyřešit, oslabuje důkazní hodnotu důkazů podstatných a pro věc zásadních a slouží pouze k odvádění a zatemňování pozornosti.

Neakceptování důkazního návrhu obviněného lze co do věcného obsahu založit třemi důvody: Prvním je argument, dle něhož tvrzená skutečnost, k jejímuž ověření nebo vyvrácení je navrhován důkaz, nemá relevantní souvislost s předmětem řízení. Dalším je argument, dle kterého důkaz není s to ani ověřit ani vyvrátit tvrzenou skutečnost, čili ve vazbě na toto tvrzení nedisponuje vypovídací potencií. Konečně třetím je pak nadbytečnost důkazu, tj. argument, dle něhož určité tvrzení, k jehož ověření nebo vyvrácení je důkaz navrhován, bylo již v dosavadním řízení bez důvodných pochybností (s praktickou jistotou) ověřeno nebo vyvráceno.

V projednávané věci zamítl důkazní návrhy znovu uplatněné obžalovaným v odvolání již Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci. I když je zřejmé, že toto rozhodnutí neprovádět další, zcela irelevantní či nadbytečné důkazy, navrhované obhajobou, bezesbýtku respektuje výše uvedená hlediska, Vrchní soud v Praze, s ohledem na poměrně kusé zdůvodnění tohoto postupu v napadeném rozsudku, považuje za potřebné uvést k této problematice následující.

Znalecké posudky z odvětví psychiatrie a psychologie týkající se osoby obžalovaného jsou jasné a úplné a není žádných pochybností o jejich správnosti. Vypracovali je renomovaní znalci, kteří vycházeli ze všech pro ně relevantních podkladů. Stran psychologie obžalovaného byl navíc obhajobou vyžádán a znalcem PhDr. Beranem vypracován oponentní posudek, který se ve své podstatě nijak nelišil od závěrů expertizy PhDr. Skramuské. Námitka, že obžalovaný, „není s těmito znaleckými posudky spokojen“, v žádném případě neodůvodňuje postup podle § 110 odst. 1 tr. ř.

Výslech vrchního komisaře [jméno] [příjmení] ke způsobu protokolace výpovědi svědkyně [jméno] [příjmení] je bezpředmětný. Obhájce obžalovaného byl u obou výslechů této svědkyně konaných ve dnech 18. 2. 2008 a 22. 4. 2008 přítomen a proti správnosti protokolace nevznese žádné námitky (§ 95 odst. 3 tr. ř.).

Vyšetřit znalecky duševní stav svědků ([jméno] a [jméno] [příjmení]) je možno podle zákona jen tehdy, jestliže jsou závažné pochybnosti, zda není u svědků, jehož výpověď je pro rozhodnutí zvláště důležitá, podstatně snížena schopnost správně vnímat nebo vypovídat. Žádné takové pochybnosti u dotčených osob dány nejsou, přičemž posouzení věrohodnosti jejich konkrétních výpovědí přísluší toliko soudu.

Mechanismus vzniku zranění poškozeného – svědka [jméno] [příjmení] ml. dostatečně objasňuje soudně lékařský posudek znalce MUDr. Havla, který na základě opakovaného závěru, že všechna poranění mohla vzniknout velmi dobře tak, jak popisuje poškozený, v podstatě nepřipouští, ač na to nebyl explicitně dotázán, možnost sebepoškození. Lze si opravdu jen těžko představit, a napadený rozsudek to rovněž zmiňuje, že by se poškozený dokázal sám zejm. opakovaně bodnout nožem do oblasti zad nad oběma lopatkami, nemluvě o sečných ranách v oblasti hlavy.

Provádění rekonstrukce stejně jako slyšení svědků [příjmení] a [příjmení] je s ohledem na ostatní důkazy zjevně nadbytečné a bezpředmětné. Navíc obžalovaný spáchání trestného činu popírá, takže by v úvahu přicházela pouze проверка výpovědi svědka [jméno] [příjmení] ml., jemuž však, jak bude níže uvedeno, není žádný důvod nevěřit.

Ve vztahu k významným skutkovým okolnostem postupoval nalézací soud ve smyslu ustanovení § 2 odst. 6 tr.ř., když v souladu s procesní zásadou volného hodnocení důkazů náležitě zhodnotil provedené důkazy na podkladě svého vnitřního přesvědčení, které však bylo zjevně založeno na pečlivém uvážení všech okolností případu, jak jednotlivě, tak i v jejich souhrnu a ve vzájemných souvislostech. Svě logické postupy, na podkladě nichž k těmto závěrům dospěl, krajský soud v odpovídajících pasáží odůvodnění rozsudku zdůvodnil tak, jak mu ukládá ustanovení § 125 tr.ř., stručně a srozumitelně v nich vyložil, které skutečnosti vzal za spolehlivě prokázané a o které konkrétní důkazy tato svá skutková zjištění opřel, podrobně zde uvedl, jakými úvahami se řídil při hodnocení věrohodnosti a důkazní síly jednotlivých provedených důkazů, a důsledně se vypořádal i s obhajobou obžalovaného znovu uplatněnou v odvolání. Vrchní soud v Praze se s argumentací a skutkovými závěry Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci plně ztotožňuje a na tyto závěry rozvedené v odůvodnění napadeného rozsudku bezesbýtku odkazuje.

Na podporu výše uvedeného považuje Vrchní soud v Praze za potřebné ve stručnosti zmínit, příp. zopakovat, aniž by se prozatím vzaly v úvahu výpovědi svědků [jméno] a [jméno] [příjmení], následující nesporná a nezpochybnitelná fakta, která nejsou v rozporu s výpovědí obžalovaného:

1. Poškození manželé [příjmení] zemřeli násilnou smrtí, následkem extrémně hrubého útoku druhé osoby.
2. Poškozený [jméno] [příjmení] ml. si zranění na svém těle prokazatelně nemohl způsobit sám.
3. Svědkyně [jméno] [příjmení] útok proti svým rodičům a bratrovi nevedla, neboť na svém těle ani na svém oblečení neměla po činu žádné stopy krve a ani by zjevně takového útoku nebyla fyzicky schopna.

4. V kritické době se v domě, kde došlo ke zmíněnému útoku proti manželům [příjmení] a jejich synovi, nenacházela žádná cizí, neznámá osoba.
5. Obžalovaný [jméno] [příjmení] k domu nesl mačetu a tuto mačetu v kritické době z domu odnášel.
6. Na mikině odložené v tzv., Eliášce“ byla nalezena DNA poškozeného [jméno] [příjmení] ml.
7. U svědka [jméno] [příjmení] obžalovaný pátil své zbylé oblečení a boty zašpiněné od krve.

V posuzované věci tak zůstává nezpochybnitelným, že pachatelem trestného činu vraždy nemohl být nikdo jiný, než obžalovaný [jméno] [příjmení]. Jím nabízené vysvětlení celé události, které uplatnil v rámci své obhajoby, postrádá jakoukoli přijatelnou logiku a je zcela absurdní a neakceptovatelné.

Obžalovaný především, a to zcela jistě, kdyby objevil uvnitř v domě těžce poraněné manžele [příjmení], neměl žádný důvod nepovolat záchranku či polici a celou věc okamžitě oznámit, zvláště byl-li k tomu, co, tam dělá a kam jde“, při odchodu z baráku dotazován svědky [příjmení] a [příjmení]. Jeho jednání a chování naopak zjevně prokazuje, že oba poškození manželé zemřeli jeho přičiněním a že se na místě činu i při útěku z tohoto snažil, alespoň částečně, zahladit stopy svého činu. Časová souslednost kromě relevantních výpovědí přímých svědků navíc dává i jednoznačnou odpověď i na to, kdo zaútočil na poškozeného [jméno] [příjmení] ml.

Obhajoba obžalovaného, že v domě mohla nacházet nějaká jiná osoba, která způsobila zranění všem poškozeným, je natolik bezduchá a naivní, že jí lze zcela spolehlivě odmítnout. Na místě činu nebyly nalezeny žádné stopy svědčící o její přítomnosti. Je zcela proti zdravému rozumu, aby takováto fiktivní osoba čekala s případným útokem na mačetu od obžalovaného příp. od svědkyně [jméno] [příjmení] a pak zde mačetu zanechávala. K natolik devastujícímu napadení by taková osoba ani neměla motiv, navíc by ji nepochybně musel zaregistrovat buď sám obžalovaný nebo sousedi přivolání svědkem [jméno] [příjmení] ml.

Vychází-li se z obhajoby obžalovaného, zůstává dále nevysvětleno, kdo dne 17. 2. 2008 v 08.57 hod., ale též v 08.49 hod. telefonoval z telefonního čísla [tel. číslo] poškozeného [jméno] [příjmení] st. na telefonní číslo [tel. číslo] obžalovaného [jméno] [příjmení]. Rozhodně to nebyl svědek [jméno] [příjmení] ml., neboť i kdyby se podílel na útoku proti svým rodičům, neměl žádný důvod vzápětí poté z telefonu svého otce 137 vteřin hovořit s obžalovaným. Taktéž to nebyla [jméno] [příjmení], neboť obžalovaný o žádném takovém telefonátu v inkriminované době nehovoří, když navíc tvrdí, že za ním [jméno] [příjmení] až k domu [jméno] [příjmení] přišla po návštěvě domova osobně. [příjmení] tento telefonát uskutečnila nějaká cizí osoba, je naprosto nereálné, už jen proto, že je zcela mimo lidské chápání, jak by taková osoba získala telefonní číslo obžalovaného a jaký by měla důvod po tak hrůzném činu s tímto hovořit, nota bene z telefonu poškozeného [jméno] [příjmení] st. Nevysvětleno zůstává rovněž to, proč se obžalovaný inkriminovaný den rozhodl těsně před příchodem k domu poškozených [příjmení] jít platit telefon svědkovi [jméno] [příjmení], když podle své výpovědi, měl předchozí den v penzionu u [příjmení] posledních 600. – Kč“, které zde použil k úhradě druhého noclehu se svědkyní [jméno] [příjmení].

Na tomto místě třeba připomenout, že obžalovaný je ze spáchání trestného činu vraždy přímo a bezprostředně usvědčován výpovědí poškozeného [jméno] [příjmení] ml. a ve své podstatě i výpovědí svědkyně [jméno] [příjmení]. Výpovědím obou těchto na sobě nezávislých svědků korespondují i další provedené důkazy, které v podrobnostech uvádí odůvodnění napadeného rozsudku a v jejichž čele stojí výpovědi svědků [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení]. Svědek [jméno] [příjmení] ml. rozhodně neměl se svými rodiči takové spory, které by jej vedly k tomu, aby je chtěl, ať již sám, nebo za pomoci nějaké zjednané osoby, usmrtit. Navíc svědek utrpěl taková zranění, která jej z této role prakticky vylučují. Jeho výpověď je neměnná, obžalovaného jako útočníka proti své osobě jednoznačně identifikoval a navíc jeho stopy DNA byly nalezeny na

mikině obžalovaného odložené v tzv., Eliášce“. Posledně jmenovaný fakt svědčí o tom, že obžalovaný musel být v přímém styku s poškozeným při vzniku krvácejících poranění, tj. v době činu. Tím je jednoznačně daná odpověď i na to, kdo zaútočil na manželé [příjmení]. Údajné rozpory ve výpovědích [jméno] [příjmení] ml., zdůrazňované v odvolání, nemohou věrohodnost tohoto korunního svědka nijak oslabit. To, že přežil útok mačetou zezadu, může mít řadu vysvětlení, od menší intenzity předmětné první rány počínaje po náhodu konce. Skutečnost, že si svědek nevšiml své zraněné matky, lze dovodit a pochopit z toho, že se soustředil na obranu své osoby. Fakt, že svědek [jméno] [příjmení] ml. vypověděl, že,, vzal asi tak 3 – 4 nože, kterými po obžalovaném házel“, zjevně není v rozporu protokolem o ohledání místa činu, při kterém byly nalezeny nože dva, jestliže navíc další z nožů měl mít posléze v ruce i obžalovaný.

K výpovědím svědkyně [jméno] [příjmení] považuje odvolací soud za potřebné uvést pouze toto. Tato svědkyně měla po činu i na počátku trestního stíhání zřejmý důvod určité okolnosti zatajit, neboť jí muselo být zřejmé, k jaké tragédii svým chováním přispěla a napomohla. Tolik k logice jejího jednání a k obsahu její prvotní výpovědi. Ruku v ruce s tímto konstatováním je však třeba dodat, že jmenovaná jako toho, kdo uvedený trestný čin spáchal, vždy označila obžalovaného, přičemž uvedla takové podrobnosti a detaily, které nemohl vědět nikdo jiný, než osoba s obžalovaným v inkriminované době úzce propojená a nacházející se v jeho přítomnosti. Svědkyně přímo usvědčuje obžalovaného, že ihned poté, co vešel do domu rodičů, uslyšela výkřik své matky, která vykřikla,, né“. Svědkyně dále také ozřejmila, že z telefonu jejího otce ji volal po činu obžalovaný, a to na svůj telefon, který předtím, než se se svědkyní rozdělili, této ponechal k dispozici. Informace, které ji poté, co se znovu setkali, k tomu, co se v domku stalo, obžalovaný poskytl, bezesbýtku odpovídají výpovědi svědka [jméno] [příjmení] ml., výsledkům ohledání místa činu i způsobeným zraněním. Pokud jde o absenci nálezu stop po požití drog v krvi této svědkyně, toxikologická expertiza jednoznačně stanovila, že toxikologický průkaz methamfetaminu a jeho metabolitu amphetaminu v krvi je možný zhruba do 24 hodin, což v dané věci s ohledem na odběr krve zhruba po 20 hodinách po údajné aplikaci pervitinu nevylučuje, že díky biologickému poločasu byl případný methamfetamin z krve svědkyně již eliminován.

Svědka [příjmení] potvrdil, že u něj obžalovaný spálil svoje oblečení a boty. Je evidentní, že se muselo jednat o věci znečištěné krví, neboť ke spálení šatstva a obuvi umazaných toliko od špíny by nebyl pražádný důvod. Otázkou, která sice zůstala nezodpovězena, nicméně která nemůže nijak zvrátit skutková zjištění v dané věci, zůstává, kdo mohl mít zájem na tom, resp. kdo se přičinil, aby byl z místa úkrytu odklizen corpus delicti v podobě mačety. I zde se však nabízí řada odpovědí.

Fakt, že nešlo o pouhý situační čin, nýbrž o připravované jednání provázené jedinou možnou motivací, podrobně s odkazem na jednotlivé konkrétní důkazy rozebral a osvětlil nalézací soud. Je proto nutno jen zopakovat, že bylo v dostatečné míře zjištěno, že,, obžalovaný [jméno] [příjmení] zamilovaný do [jméno] [příjmení] se nemohl smířit s tím, že její rodiče ho jako partnera dcery striktně odmítají a zakazují jí se s ním stýkat. Povzbuzen i opakovanými stížnostmi [jméno] na jednání rodičů, nepochybně zdramatizovanými, se rozhodl situaci vyřešit radikálním způsobem a to odstraněním příslušníků [anonymizováno] rodiny“. Skutečnost, že někteří svědci potvrdili, že obžalovaný není násilnické povahy a že podle nich by se projednávaného činu nedopustil, ještě neznámá, že tito svědci obžalovaného vyvíňují a že obžalovaný předmětný trestný čin nespáchal. Jedná se toliko o jejich náhled na osobu obžalovaného a způsob jeho života, nikoliv o svědectví týkající se konkrétních okolností projednávaného případu. Naproti tomuto náhledu pak stojí závěry psychologické expertizy, které obžalovaného charakterizují jako disharmonicky strukturovanou osobnost s převažujícími rysy nezdrženlivosti, nestálosti a sociální maladaptivity. Nápadné je m.j. nerespektování společenské norem a pravidel, s egocentrickými postoji k okolí, přičemž charakter a motivace jednání není v přímém rozporu s jeho osobnostním profilem.

Krajský soud náležitě vyhodnotil důkazy i stran skutku pod bodem 2) napadeného rozsudku. Obžalovaný je ze spáchání trestného činu přímo usvědčován výpověďmi svědků [příjmení], [příjmení], [příjmení] a [jméno] [příjmení], kteří nemají žádný důvod obžalovaného křivě obviňovat. Výpovědi těchto svědků nejsou nijak účelově podbarveny, navíc v některých detailech odpovídají i dalším objektivně zjištěným skutečnostem. Kromě toho nejde o ojedinělé tvrzení, nýbrž o řadu čtyř na sobě nezávislých svědectví, jež byla opatřena až v souvislosti s prošetřováním závažnějšího, pod bodem 1) uvedeného činu. Je logické, že se předmětné, obžalovaným poskytnuté drogy jako důkaz nepodařily zajistit, neboť byly v mezidobí odběrateli zkonsumovány, to však nic nemění na tom, že se předmětný skutek stal a že jej spáchal obžalovaný.

Správným skutkovým zjištěním pod bodem 1) dal nalézací soud patřičný výraz i v použité právní kvalifikaci. Obžalovaný [jméno] [příjmení] byl po právu uznán vinným trestným činem vraždy podle § 219 odst.1, odst.2 písm. a), b), h) tr. zák. dílem dokonaným dílem nedokonaným ve stadiu pokusu podle § 8 odst. 1 tr.zák., spáchaným ve formě přímého úmyslu podle § 4 písm.a) tr.zák. Plně na místě je užití znaků spáchání trestného činu vraždy, „na dvou osobách, zvláště surovým způsobem a ze zvláště zavrženíhodné pohnutky“, neboť ze strany obžalovaného šlo o útok proti celkem třem osobám, s extrémně vysokou mírou brutality, která se podstatně vymyká z rámce běžného u většiny trestných činů tohoto druhu, motivovaný odstraněním překážky, která stála v cestě jeho vztahu s [jméno] [příjmení]. Pod bodem 2) byl obžalovaný v souladu se zákonem shledán vinným trestným činem nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) tr. zák., neboť neoprávněně nabídl, prodal či jinak jinému opatřil omamnou a psychotropní látku a takový čin spáchal ve větším rozsahu a v bodě c), d) vůči osobě mladší než 18 let.

Vadným shledal odvolací soud v napadeném rozsudku výrok o trestu. Výjimečný trest odnětí svobody v trvání 25 let je z hlediska ustanovení § 258 odst.1 písm.d) tr.ř. trestem nezákonným, který svojí výměrou neodpovídá hlediskům uvedeným v § 36 tr.zák.

Vrchní soud tímto nezpochybňuje splnění zákonných podmínek zakotvených v § 29 odst. 2 tr.zák. pro uložení výjimečného trestu odnětí svobody od 15 do 25 let, a to v nejvyšší možné výměře. Jak správně zmínil a rozvedl krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku, možnost resocializace obžalovaného je obzvláště ztížená a i stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost je velmi vysoký. Obžalovaný [jméno] [příjmení] stran skutku pod bodem 1) po předchozím rozmyslu zákeřně napadl nejprve matku své přítelkyně, poté jejího manžela a nakonec i jejího syna. Na útok se zjevně připravil vybavil nebezpečnou zbraní a k jeho uskutečnění využil první příležitosti, která se mu naskytla. Výsledkem jeho chladnokrevného a brutálního jednání byl masakr, který se zejména svými následky bezesporu dalekosáhle vymyká běžným případům vražd projednávaných před Vrchním soudem v Praze. Obžalovaný v případě obou projednávaných trestných činů naplnil kumulativně více okolností podmiňujících použití vyšší trestní sazby, navíc se těchto trestných činů dopustil ve lhůtě podmíněného odsouzení, tj. v době, kdy měl obzvláště respektovat základní společenské normy a pravidla. Podle znalců psychologů ve vztahu k možnostem resocializace obžalovaného převažují negativní prognostické faktory, kdy s ohledem na jeho osobnostní rysy a vzorec jeho chování je i prognóza dalšího vývoje ve smyslu vyloučení protisociálního jednání značně omezená, ale pravděpodobnost vyloučení takového jednání je velice nízká.

V rámci trestní sazby správně zvoleného výjimečného trestu odnětí svobody od 15 do 25 let však nalézací soud patřičně nevzal v úvahu, že zákon v ustanovení § 36 tr. zák. zakotvuje, že, „jestliže soud odsuzuje pachatele za trestný čin, který spáchal před tím, než byl trest uložený dřívějším rozsudkem vykonán, a ukládá mu trest stejného druhu, nesmí tento trest spolu s dosud nevykonanou částí trestu uloženého dřívějším rozsudkem přesahovat nejvyšší výměru dovolenou tímto zákonem pro tento druh trestu. Je-li jedním z těchto trestů výjimečný trest odnětí svobody nad patnáct až do dvaceti pěti let, rozumí se takovou nejvyšší výměrou doba dvaceti pěti let“.

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci provedl v hlavním líčení jako důkaz spis Okresního soudu v České Lípě sp. zn. 33 T 132/2007, z něhož mimo jiné vyplývá, že obžalovaný [jméno] [příjmení] byl trestním příkazem ze dne 15. 11. 2007 téže sp. zn. uznán vinným trestnými činy porušování domovní svobody podle § 238 odst. 1, odst. 2 tr. zák., krádeže podle § 247 odst. 1, odst. 2 tr. zák. a řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění podle § 180d tr. zák., za což mu byl uložen trest odnětí svobody v trvání osmi měsíců, jehož výkon byl podle § 58 odst. 1 a § 59 odst. 1 tr. zák. podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání dvou let. Zmíněný trestní příkaz nabyl právní moci dne 21. 12. 2007.

Obžalovaný [jméno] [příjmení] se nyní projednávané trestné činnosti dopustil ve lhůtě podmíněného odsouzení z výše uvedeného trestního příkazu, kterým mu byl uložen trest odnětí svobody v trvání osmi měsíců. Navíc s velkou pravděpodobností hraničící až s jistotou v jeho případě dojde k přeměně tohoto trestu na trest nepodmíněný, jehož výměra spolu s výměrou trestu odnětí svobody na 25 let uloženého v napadeném rozsudku přesahuje maximální možnou hranici stanovenou v § 36 tr. zák.

Za tohoto stavu je trest odnětí svobody uložený v napadeném rozsudku Krajským soudem v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci trestem nezákonným, jak má na mysli ustanovení § 258 odst. 1 písm. d) tr. ř.

Vrchní soud v Praze proto z výše uvedených důvodů z podnětu podaného odvolání napadený rozsudek podle § 258 odst.1 písm.d) tr.ř. zrušil ve výroku o trestu a sám podle § 259 odst.3 tr.ř. obžalovanému [jméno] [příjmení] uložil výjimečný úhrnný trest odnětí svobody v trvání 24 let a 4 měsíců, který bezezbytku odpovídá všem zákonným hlediskům pro výměru trestu zmiňovaným v napadeném rozsudku.

Pro výkon trestu byl obžalovaný [jméno] [příjmení] v souladu s ustanovením § 39a odst.2 písm.d) a § 39a odst.3 tr.zák. zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou, neboť mu byl uložen výjimečný trest.

Věcné pochybení nehledal odvolací soud ve výroku o náhradě škody. Jak správně uvedl v napadeném rozsudku již soud prvního stupně, k trestnímu řízení se řádně a včas připojila Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR, která svůj nárok ve výši 277.008 Kč řádně vyčíslila a doložila. Jelikož o výši a oprávněnosti tohoto nároku, který je reprezentován zejména náklady léčby poškozené [jméno] [příjmení], nebylo žádných pochybností, nalézací soud správně uložil obžalovanému povinnost tuto škodu uhradit. Formálně chybně však toto své rozhodnutí opřel o ustanovení § 228 odst.1 tr. zák., neboť problematiku náhrady majetkové škody upravuje trestní řád. Vrchní soud proto zrušil napadený rozsudek i ve výroku o náhradě škody a sám znovu rozhodl tak, aby i tento výrok uvedl do souladu se zákonem.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není řádný opravný prostředek přípustný.

Proti tomuto rozhodnutí však lze podat dovolání. Nejvyšší státní zástupce je může podat pro nesprávnost kteréhokoli výroku, a to ve prospěch i neprospěch obžalovaného, obžalovaný pro nesprávnost výroku tohoto rozhodnutí, který se ho bezprostředně dotýká. Obžalovaný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. Dovolání se podává u soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovo-

lání směřuje. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud ČR. Nutný obsah dovolání je vymezen v ustanovení § 265f tr.ř.

Praha 8. září 2009

JUDr. Martin Zelenka
předsedkyně senátu